Motion

1984/85:2393

Stig Gustafsson m. fl.
Ändring i lagen om kriminalvård i anstalt

4 § lagen om kriminalvård i anstalt (KvaL) innehåller de grundläggande bestämmelserna om målsättning och principer för kriminalvård i anstalt. Där framhålls att den intagnes anpassning i samhället skall främjas och skadliga följder av frihetsberövandet motverkas. Den intagne skall från anstaltvistelsens början förberedas för tillvaron tiden efter frigivningen.

I proposition 1974:20 säger dock departementschefen:

"Vid inriktningen av anstaltsvården måste emellertid hänsyn även tas till kravet att påföljderna verkställs på ett sådant sätt att samhället i möjligaste mån skyddas mot brott."

Denna tanke har också fått stöd i lagen genom formuleringen att verksamheten från början skall inriktas på åtgärder som förbereder den intagne för tillvaron utanför anstalten "i den utsträckning det kan ske utan att kravet på samhällsskydd eftersättes".

Många som är engagerade i kriminalvårdens problem har starkt reagerat med anledning av att hot om våld och våld mellan intagna på anstalt förekommer. Bestämmelsen i 20 § KvaL om avskildhet av vissa intagna innebär ett visst skydd.

Frågan om den intagnes rätt till skydd mot övergrepp från andra intagna är en viktig princip av samma slag som rätten för varje medborgare att ha rätt att leva i en miljö utan hot om våld. Samhället har även ett särskilt ansvar för dem som omhändertagits för samhällsvård.

Det kan konstateras att dessa frågor har aktualiserats särskilt i samband med att narkotikan har spritt sig till fängelserna. Bl. a. har hot och våld använts av intagna för att tvinga andra intagna att ta in narkotika i anstalten i samband med permission.

Enligt vår mening bör ett tillägg göras i 4 § KvaL för att klargöra samhällets skyldighet och vilja att skydda intagna från andra intagnas otillbörliga påverkan.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen antar följande förslag till ändrad lydelse av 4 § lagen om kriminalvård i anstalt.

4 §

Kriminalvården i anstalt skall utformas så att den intagnes anpassning i samhället främjas och sakdliga följder av frihetsberövandet motverkas. *Kravet på samhällsskydd mot ofredande av annan intagen skall beaktas.*

Verksamheten bör inriktas på åtgärder som från början förbereder den intagne för tillvaron utanför anstalten. Frigivning skall förberedas i god tid.

Stockholm den 25 januari 1985

STIG GUSTAFSSON (s)

HANS GÖRAN FRANCK (s) MONICA ANDERSSON (s)